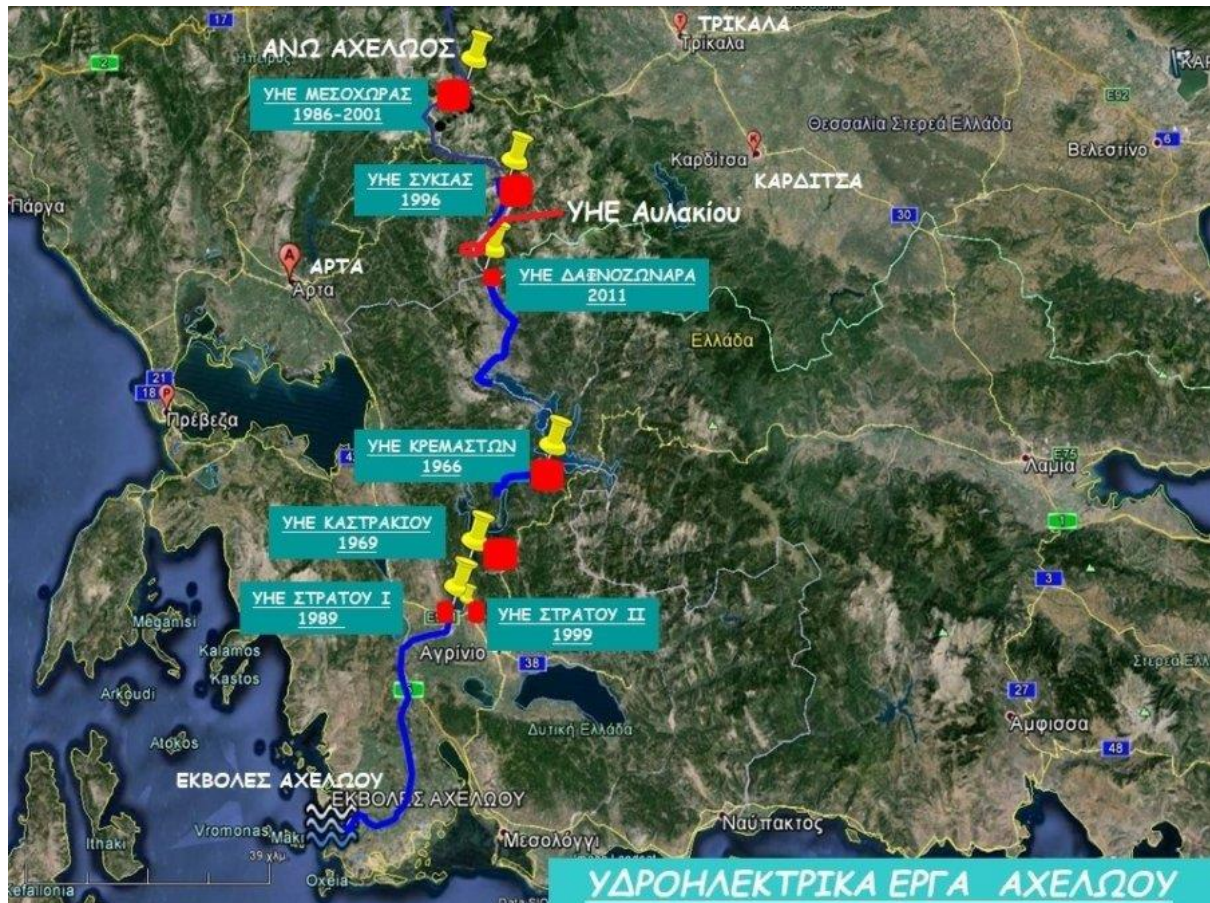

Το νέο υδροηλεκτρικό έργο Αυλακίου στον Αχελώο

30 Μαΐου 2022, 17:17

(Μπαρμπούτης Τάσος – Γκούμας Κώστας)*

Στα μέσα του τρέχοντος μηνός το Περιφερειακό Συμβούλιο Θεσσαλίας γνωμοδότησε θετικά (κατά πλειοψηφία) για την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) ενός νέου Υδροηλεκτρικού Έργου (ΥΠΕ) επί του Αχελώου, στη θέση Αυλάκι.

Η τεχνητή λίμνη του έργου αυτού αναμένεται να καλύψει ορεινές εκτάσεις στο νότιο τμήμα του Δήμου Αργιθέας (Θεσσαλία), σε τμήμα του Δήμου Καραϊσκάκη (Ήπειρος) και σε τμήμα του Δήμου Αχελώου (Αιτωλοακαρνανία).

Για την αδειοδότηση του Αυλακίου εκδηλωθήκαν ήδη αντιδράσεις από τοπικές κοινωνίες, όπως εξάλλου συμβαίνει και σε άλλα παρόμοιου χαρακτήρα ενεργειακά έργα.

Οι θέσεις της ΕΔΥΘΕ για τις ΑΠΕ και ειδικότερα για την επέκταση της ΥΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας είναι γνωστές.

Μια πορεία προς την καλλίτερη αξιοποίηση του υδροδυναμικού της χώρας μας θα έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, τον δραστικό περιορισμό της καταστροφικής για την οικονομία και τα γεωπολιτικά συμφέροντα της χώρας μας ενεργειακής εξάρτησης, την οποία σταδιακά δημιούργησαν οι επιλογές παλαιότερων κυβερνήσεων και διατήρησαν σε

απαράδεκτα υψηλά επίπεδα οι αποφάσεις ενεργειακού σχεδιασμού (ΕΣΕΚ) των δυο τελευταίων κυβερνήσεων, με την προνομιακή στήριξη της παραγωγής ενέργειας από εισαγόμενο φυσικό αέριο.

Οι εξωφρενικά υψηλές τιμές ενέργειας και οι επιπτώσεις τους στα πλατιά λαϊκά στρώματα είναι απλώς η “κορυφή του παγόβουνου” και προφανώς δεν οφείλονται μόνο στον πόλεμο στην Ουκρανία αλλά και στην παντελή έλλειψη ανταγωνισμού αναμεσά στα ολιγοπώλια του ενεργειακού τομέα, καθώς και στην “προστασία” που έντεχνα και σε ανύποπτο χρόνο τους προσέφεραν διάφορες κυβερνητικές αποφάσεις (πχ. ρήτρα αναπροσαρμογής).

Στο σκηνικό που έχει δημιουργηθεί η ΥΗΕ μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να παίξει καθοριστικό θετικό ρόλο.

Προσφέρει την δυνατότητα για πιο οικονομική παραγωγή, καλύπτει εύκολα τις αιχμές ζήτησης χωρίς ανάγκη πανάκριβων εισαγωγών, συμβαδίζει με τους στόχους μείωσης των αερίων θερμοκηπίου (συνεπώς και μείωση των σχετικών επιβαρύνσεων), ενώ ως εγχώρια ενεργειακή πηγή περιορίζει την εξάρτηση.

Σε ότι αφορά στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τα έργα αυτά, έχει αποδειχθεί ότι το οικολογικό τους ισοζύγιο είναι θετικό και σε καμιά

περίπτωση δεν επιβαρύνει περισσότερο από άλλες ΑΠΕ, κατά μείζονα λόγο από την λιγνιτική παραγωγή ενέργειας.

Εξάλλου η ζωή μας έχει δώσει εξαιρετικά παραδείγματα οικολογικών αποτελεσμάτων από τεχνητές λίμνες ΥΗΕ και μάλιστα ένα από τα πιο γνωστά δίπλα μας, αυτό του Ν. Πλαστήρα στην Καρδίτσα !

Σε ότι αφορά στο υπό αδειοδότηση ΥΗΕ Αυλακίου, παλαιότερα είχαν δημιουργηθεί αντιδράσεις στην σκοπιμότητα της κατασκευής του και ειδικότερα κατά πόσον έρχεται σε αντίθεση με τα έργα Άνω Αχελώου που ήδη βρίσκονταν σε εξέλιξη. Αυτό όμως συνέβαινε κατά την περίοδο που οι προτάσεις αξιοποίησης των υδάτων του Άνω Αχελώου περιλάμβαναν το σύνολο σχεδόν της ετήσιας παροχής του (πάνω από 1000 εκατ. κυβικά μέτρα), οπότε το Αυλάκι λειτουργούσε κατά ένα τρόπο “ανταγωνιστικά” , ενώ παράλληλα η κατασκευή του ταμιευτήρα στη θέση Συκιά (ο οποίος σημειωτέο αποτελεί το βασικό έργο για την μεταφορά – εκτροπή υδάτων προς θεσσαλικό κάμπο) θα ήταν αμφίβολης σκοπιμότητας.

Σήμερα όμως οι συνθήκες έχουν αλλάξει. Από το 1995 και μετά όλες οι αποφάσεις περιορίζουν την ποσότητα μεταφοράς υδάτων το πολύ έως τα 600 εκατομμύρια κυβικά μέτρα (εκ. κ. μ.) νερού, ενώ μετά και την απόφαση 26/2014 του ΣΤΕ, η κυβέρνηση Σαμαρά – Βενιζέλου επέλεξε ως ποσότητα μεταφοράς μόλις τα 250 εκ. κ. μ. (δες αρχικό σχέδιο διαχείρισης υδάτων – Σεπτ. 2014).

Σε κάθε περίπτωση, οι προβλεπόμενες μειωμένες ποσότητες μεταφοράς από τον τ. Συκιάς ΔΕΝ θα επιφέρουν επιπτώσεις στην λειτουργία του ΥΗΕ Αυλακίου και αντιστρόφως δεν επηρεάζουν την μεταφορά από την Συκιά.

Μια άλλη παράμετρος που καθόρισε την στάση των παρατάξεων στο ΠΣΘ και γενικότερα όσων αντιτίθενται σήμερα στο έργο Αυλακίου είναι το γεγονός ότι η αίτηση αδειοδότησης αυτού του ΥΗΕ υποβλήθηκε από ιδιωτική εταιρία (ΤΕΡΝΑ).

Σχετικά με τις αποφάσεις “απελευθέρωσης” της ενεργειακής αγοράς που εδώ και αρκετά χρόνια έχουν σταδιακά επιβληθεί (από την ΕΕ, τα μνημόνια κλπ.) στην χώρα μας, και την εκμετάλλευση των ενεργειακών έργων από ιδιωτικές εταιρίες, στην ΕΔΥΘΕ, όπως συμβαίνει σε όλα τα συλλογικά όργανα, υπάρχουν αρκετές διαφορετικές απόψεις.

Όπως όμως και να έχει το θέμα αυτό, κοινή είναι η αντίληψη μας ότι νέα έργα ΑΠΕ και κυρίως υδροηλεκτρικά πρέπει οπωσδήποτε να γίνουν, ανεξάρτητα ποιες

κοινωνικοοικονομικές συνθήκες επικρατούν σήμερα στη χώρα μας και ποιο είναι το όραμα του καθενός μας για το μέλλον.

Συμπερασματικά, από την ΕΔΥΘΕ στηρίζουμε ΚΑΙ αυτό το νέο έργο και φυσικά απαιτούμε αντίστοιχα την ολοκλήρωση του ημιτελούς έργου Συκιάς, αφενός ως ταμιευτήρα συγκέντρωσης των υδάτων του Άνω

Αχελώου που θα μεταφέρονται στην λεκάνη Πηνειού, αφετέρου ως σημαντικού ΥΗ Έργου. Τέλος, σε ότι αφορά την αρνητική στάση τοπικών φορέων (δες εδώ {1} τον σχετικό σύνδεσμο) από τις περιοχές γύρω από το έργο Αυλακίου, θεωρούμε ότι αυτές δεν πρέπει να οδηγήσουν σε ακύρωση του έργου.

Οφείλει όμως η κυβέρνηση, με την συνέργεια των αυτοδιοικητικών φορέων, να σκύψει πάνω στα προβλήματα που εξέθεσαν οι τοπικοί παράγοντες και να εγγυηθεί τις κατάλληλες λύσεις.

Παράλληλα η κυβέρνηση, σε συνεργασία με την αιτούσα εταιρία, έχει χρέος να εξασφαλίσει τα ανάλογα ανταλλάγματα που δικαιούνται οι κάτοικοι της περιοχής.

Κλείνοντας, ας μας επιτραπεί ένα σύντομο σχόλιο σχετικά με τις τοποθετήσεις του Υπουργού Ανάπτυξης κ. Άδωνι Γεωργιάδη πριν λίγες ημέρες στο Αγρίνιο.

Ο κ. υπουργός δήλωσε μεταξύ άλλων ότι δεν συμφωνεί με τις αντιδράσεις που εκδηλώνονται στην Αιτωλοακαρνανία κατά της λειτουργίας των έργων Άνω Αχελώου (δες εδώ {2} τον σχετικό σύνδεσμο).

Παρόλα αυτά δεν υπήρξε από τον ίδιο κανένα σχόλιο για τις αντιφατικές θέσεις που δημόσια διατυπώνονται από στελέχη, ακόμη και υπουργούς, του κυβερνώντος κόμματος για το θέμα αυτό.

Τέλος, το κυριότερο, ο κ. Γεωργιάδης δεν μας έδωσε το παραμικρό στοιχείο σχετικά με τις προθέσεις της κυβέρνησης για την ολοκλήρωση των έργων, πάρα το γεγονός ότι η κυβερνητική θητεία σύντομα ολοκληρώνεται και η στασιμότητα που "παρέλαβε" η ΝΔ από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ παραμένει, χωρίς να έχει πραγματοποιηθεί ούτε ένα βήμα.

Επειδή σε ορισμένες περιπτώσεις ο ίδιος υπουργός επιχειρηματολογεί με πάθος αλλά και παρρησία για τα θέματα που υποστηρίζει, πολύ θα θέλαμε να γνωρίζουμε πως αποτιμά την στάση της κυβέρνησης του στο σημαντικό αυτό ζήτημα.

***Μπαρμπούτης Τάσος, πολιτικός μηχανικός, μέλος ΔΣ ΕΘΕΜ, πρ. γραμματέας ΤΕΕ/ΚΔΘ, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ**

***Γκούμας Κώστας, γεωπόνος, πρ. Δ/ντής Εγγείων Βελτιώσεων, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/Κεντρικής Ελλάδας, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ**

{1} Κοιλάδα Αχελώου: Αντιδράσεις για το Υδροηλεκτρικό έργο στο Αυλάκι :

<https://www.protothema.gr/greece/article/1245245/koilada-aheloou-adidraseis-gia-to-udroilektriko-ergo-sto-aulaki/>

{2} Η προς Αιτωλοακαρνανίες ομιλία του Άδωνι – Ο Αχελώος και τα έργα ΑΠΕ :

<https://energymag.gr/news/energeia/i-pros-aitoloakarnanes-omilia-tou-adoni-o-acheloos-kai-ta-erga-ape/>